

fig til Eiendommen, opstaaer der efterhaanden som hine oprindelige Cieres Navne gaae i For-glemmelse, og navnlig naar Forholdene for-andres ved Udskifting og Sammenlægning, de største Vanffeligheder, saa at den Control, som den, der staaer i Spidsen for en offentlig Stiftelse, skal føre, bestandig bliver vanffeligere. Sagen er da sat i Bevægelse fra Cultusmi-nisteriet, som er gaaet ud fra det samme Synspunkt, og jeg tillod mig ved Forelæggelsen af Loven at ytre, at den staaer i Forbindelse med Sagen om fast Vønning for Præsterne. Følge denne Lov vil det — hvad Skikkelse den ellers vil faae — sikkert blive Tilfældet, at Tiendeopbeholdet gaaer over til offentlige Autoriteter, navnlig til Amtstuerne, og man maa da sætte dem istand til at opbevare dem efter sikke og konstaterede Lister, saaledes som ved Skatteopbeholdet, og ikke acqviescere ved de halv private Optegnelser, der med eller uden Feil gaae i Arv fra den ene Beneficiarius til den anden. Det er den Tanke, at faae dette Forhold konstateret, der har foranlediget det hele Udcast, og alle de øvrige Paragrapher ere komne til, fordi man ansaae det for rette-ligt umuligt at befale, at den Eiendommen paahvilende Tiendebyrde skulde opføres paa de noterede Skjoder og noteres paa Eiendommens Folium i Pantebøgerne og gøres til Gjenstand for Udskifting og Sammenlægning paa samme Maade, som Tilfældet er med Hartfornsstatten og Sammestatten, der altid repareres paa de enkelte Dele, der ere fremkomne ved Udskif-ning og Sammenlægning af Eiendomme. Dette er anseet for umuligt efter det foresundne Materiale, idet de Lister, hvorefter Opkræv-ningen skeer, mangle en saadan Autenticitet og Recursen til Tiendekjendelserne efterlader me-gen Tvivl. Derfor har man meent, at forud for en saadan almindelig Constatering — det er ikke Regulering — af de bestaaende Tiendebyr-der i Relation til alle de enkelte større eller mindre Eiendomme maatte der findes et Mid-del, hvorved Tiendebyrdens Størrelse bragtes til fuldkommen Evidents. Det forekommer mig, at de Midler, der ere foreskrevne, ere simple og betryggende, og det vil jo kunne tages under nærmere Overveielse, om det kan skee billigere, thi Bestræbelsen for at dei kan

blive saa lidet bekosteligt som muligt, maa na-turligviis billiges. Maaskee kan der tillige med Hensyn til § 8 finde en Lempelse Sted i den af en æret Taler antydede Retning. Smidler-tid er dog Overførelsen af Tiendebyrden paa det enkelte Folium et saa stort Arbejde, at et Bederlag af 8 R. vistnok ikke er formeget. Intet skal være mig kjærere, end om man ved en Tilføining kunde bevirke, at § 9 kunde und-væres; thi Usikkerheden hidrører ikke fra, at man har med gamle Tiendekjendelser at gjøre, men fra ganske nye Forretninger, der først skulle gennemføres, saa at man muligt ved en Til-lægsbestemmelse kan faae denne Side af Sagen saaledes konstateret, at en Overførelse paa den enkelte Couto kan skee og Procedure und-gaaes af Cieren. Jeg behøver neppe at for-sikre, at jeg villigt skal vække Haand til at ordne Sagen naturligt og simpelt, men jeg troer, at den Ubet, der er fremhævet af et æret Medlem (Broch), ikke fortjener Fortrin for dette System. En offentlig Stævning vilde ikke indeholde den Garant, der søges — en an-den Sag er, at naar Loven foreskrey det, maatte man høre sig derunder — medmindre den indeholdt den hele Liste, og selv i saa Tilfælde vilde man vel faae en legal Berettigelse til at antage, at den kom til alle Vedkommendes Kundskab, men i Virkeligheden vilde der dog være Mangfoldige, der ikke fik Kundskab derom. Det er derfor vistnok praktisk hensigtsmæssigt at henlægge Listerne deels hos Retskriveren, deels hos Sogneforstanderskabet, ligesom paa alle andre Steder, hvor saadanne Lister o. s. v. pleie at fremlægges, og hvor Vedkommende meget let ville kunne blive forvisede om, at hvad der paastages fra Tiendetagerens Side, er det, som han antager sig forpligtet til at svare; og saa snart han har forvisset sig derom, saa har han Intet mere at gjøre, saa behøver han ikke at gjøre Indsigelser; thi der er skaffet Visshed for, at Retskriverlisterne, der naturligviis ere de egentlig officielle, stemme med disse Afskrifter, der ere gjorte let tilgængelige for enhver Tiende-pligtig. Forholdet vil altsaa være at reducere til de enkelte, forholdsviis ikke mange Tilfælde, hvor der er gjort Paastand paa Mere, end Tiendehveren er pligtig at svare eller hidtil har svaret, eller hvor han, efter den Foranledning,